Rola autorytetów w naszym życiu

Autorytet jest to prestiż osoby, instytucji oparty na uznanych i cenionych w społeczeństwie wartościach - prawie, nauce, religii. Jego idee i sugestie są odbierane przez innych, jako najlepsze do naśladowania. Tyle mówi definicja słownikowa.

Autorytety towarzyszą nam przez całe życie. Pierwszym autorytetem w naszym życiu są rodzice. To ich naśladuje każde dziecko. Rodzice kształtują nas psychicznie i fizycznie. Uczą nas, co jest dobre, a co złe. Chcą, aby nasze dzieciństwo było jak najlepsze. Dają nam poczucie bezpieczeństwa zarówno w dzieciństwie, jak i w dorosłym życiu. Uczą odpowiedzialności, życia w rodzinie, tolerancji dla innych ludzi i przekazują tradycje panujące w rodzinie. To właśnie rodzice utrzymują nas przez całe dzieciństwo, a w przyszłości wspierają nas finansowo i duchowo. W rodzinie znajdujemy miłość i rozwój emocjonalny i intelektualny. Rodzina ustala reguły jak postępować i uczy zasad, których należy przestrzegać. W ten sposób porządkuje życie rodzinne, a w tym życie dzieci. Zdarzają się jednak rodziny, że rodzice nie są autorytetem (np. skłócenie rodziców, alkoholizm). W takiej sytuacji trzeba poszukać autorytetu w innym członku rodziny, bądź poza nią. Jest to trudne, ale możliwe do realizacji.

Inne autorytety, które mają wpływ na nasze życie to wychowawcy, nauczyciele w szkole. Wychowują, uczą, doradzają jak żyć, jakie wartości wybrać, aby być szczęśliwym. Warto skorzystać z ich wiedzy i doświadczenia. W miarę dorastania pojawiają się autorytety wśród rówieśników. I tutaj trzeba się zastanowić, co one nam dają. Czy wszyscy młodzi ludzie mają coś pozytywnego w sobie do naśladowania? A może są postawy, które nie prowadzą do zadowolenia z siebie i sukcesu? Nie wszystko, co się nam podoba musi być dla nas dobre. Bo są wzorce pozytywne i negatywne. Przykładem pozytywnym może być rówieśnik, który rozwija ciekawe zainteresowania, odnosi sukcesy szkolne i prywatne. Przykładem negatywnym może być lider negatywnej grupy zajmującej się np. zażywaniem narkotyków. Jak autorytety wpływają na nas? Na pewno wyznaczają kierunek działania. Jeżeli młody człowiek interesuje się fizyką, będzie poszukiwał autorytetu z tej dziedziny nauki. I może zafascynować się dorobkiem naukowym np.: Alberta Einsteina. Może czerpać już gotową wiedzę i na jej bazie tworzyć własne odkrycia. Badania socjologiczne dowodzą, że młodzi ludzie są najbardziej zainteresowani autorytetami z dziedziny muzyki i sportu. To naturalne, bo w tych obszarach młodzi ludzie odnoszą sukces, a ten jest wręcz pożądany przez młodzież. Chęć zaimponowania i przypodobania się innym ludziom jest ogromna. Co jest ważne przy wzorowaniu się na autorytetach? Na pewno zachowanie własnej indywidualności. Każdy człowiek jest inny i powinien zachować swój indywidualizm mimo czerpania wiedzy i doświadczenia od innych ludzi. Kto ma wpływ na nasz rozwój przez całe życie? Na pewno rodzice i rodzina. Na pewno przyjaciele, z którymi spotykamy się często. Inne autorytety mogą być stałe, ale także przemijające.

Co wnosi autorytet w nasze życie?

Na pewno wiedzę z danej dziedziny, doświadczenie w tym, co robi, rozwija zainteresowania, motywuje do działania. Rozwija myślenie pozytywne i jest wzorem do naśladowania. Może inspirować wybór zawodu, a także postawę moralną wobec życia.

Cechy autorytetu:

1.Kompetencje
2.Autentyczność
3.Umiejetność słuchania innych ludzi
4.Prawdomówność
5.Kultura osobista
6.Pozytywne myślenie
7.Bezstronność

Czy autorytety są nam potrzebne?

Żyjemy w czasach nadmiernej ilości informacji, często sprzecznych. Czasami trudno jest odróżnić prawdę od fałszu, dlatego dobrze jest mieć jakiś punkt oparcia.

Zaspokajanie potrzeby bezpieczeństwa wiąże się z doznawaniem ochrony przed zagrożeniem, z wolnością od lęku, z doznawaniem opieki, wsparcia, ładu, z poczuciem przestrzegania prawa. **Można powiedzieć, że autorytet może być lekarstwem na życie w chaotycznej rzeczywistości.** W prawidłowo funkcjonującej rodzinie mama i tata przez długi okres stanowią wysoki i wyłączny autorytet dla dziecka, bowiem zaspokajają wszystkie jego potrzeby (fizyczne, fizjologiczne i psychiczne). Dzięki temu dziecko zaspokaja swoje potrzeby i osiąga fizyczną samodzielność. W miarę rozwoju dziecka rola rodziny w zaspokajaniu jego potrzeb ulega systematycznym zmianom. Oprócz rodziny, która przez całe życie człowieka pełni funkcję autorytetu, w miarę rozwoju dziecka, jego potrzeby ulegają systematycznym zmianom. Powoli inne osoby dołączają do autorytetu rodziny. Są to nauczyciele, rodzice rówieśników, rówieśnicy, a w późniejszym wieku szkolnym np.: aktorzy, artyści, muzycy. W miarę dojrzewania i poszukiwania pracy autorytetem mogą być naukowcy, celebryci, osoby pełniące ważne funkcje w społeczeństwie.

Należy także zaznaczyć, iż nie ma autorytetów powszechnych, to znaczy nikt nie jest autorytetem jednocześnie we wszystkich dziedzinach, są natomiast autorytety w określonych dziedzinach. Warto mówić o autorytecie szefa firmy, władzy, autorytecie znawcy w jakiejś dziedzinie. Autorytety mogą być na całe życie, ale mogą też zmieniać się w zależności od wieku i potrzeb człowieka. Trzeba pamiętać, że autorytet to wzór i wsparcie dla naszego rozwoju, ale nie może zagłuszać naszej indywidualności. Daje nam kierunek rozwoju, ale to my decydujemy, jakie wartości zaczerpniemy i w jakim stopniu rozwiniemy się samodzielnie. Nasza dobrze rozwinięta technologicznie rzeczywistość dostarcza nam tylu informacji, że warto poszukać wsparcia wśród autorytetów.

Bibliografia:

1.Iwona Wagner, Stałość czy zmienność autorytetów, Impuls, Kraków 2005

2.Norbert Sillamy, Słownik psychologii, Wydawnictwo Książnica, Warszawa. 1994

Opracowała Urszula Malczewska